Lietas Nr. C07028114

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Aizkrauklē 2014. gada 10. aprīlī

Aizkraukles rajona tiesa:

tiesnese I.Zālīte,

rakstveida procesā izskatīja civillietu I.R. maza apmēra prasībā pret A.V. par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2014. gada 7. februārī I.R. (turpmāk – prasītāja) cēlusi Aizkraukles rajona tiesā maza apmēra prasību pret A.V. (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja ar atbildētāju laulībā nesastāv, kopā dzīvoja no 1996. gada līdz 2005. gadam. 2001. gada piedzima dēls /J.V/. Bērns atrodas prasītājas apgādībā, mācās /Nosaukums/. Tēvs par bērnu nerūpējas, uzturlīdzekļus nemaksā, ar bērnu sazinās telefoniski reizi pusgadā. Prasītājai zināms, ka atbildētājs strādā algotu darbu ZS /Nosaukums A/ Ķeipenē un ir spējīgs sniegt atbalstu bērna uzturam.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja dēla uzturam 96 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru Kabineta noteiktajā minimālajā apmērā līdz dēla pilngadībai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2003. gada 1. jūlija noteikumiem Nr. 348 ,,Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (spēkā līdz 2013. gada 31. decembrim).

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

2014. gada 12. martā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi par celto prasību, atbildētājs norāda, ka prasību atzīst pilnā apmērā un nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē *(lietas 17.-18.lapa).*

Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta otrā daļa noteic, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{22}$ panta pirmo daļu 2014.gada 14.februārī vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm (148. pants), prasītājai un atbildētājam ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim *(lietas 10 .lapa).*

Ar Aizkraukles rajona tiesas tiesnesess I.Zālītes 2014. gada 13. marta lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2014. gada 10. aprīlī. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmo daļu 2014. gada 13. martā pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā *(lietas 21. lapa).*

MOTĪVU DAĻA

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība pret atbildētāju ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Tā kā atbildētājs rakstveida paskaidrojumos norādījis, ka prasību atzīst pilnā apmērā, atbilstoši Civillikuma 193. panta piektajai daļai pierādījumu analīze un to uzskaitījums, konstatēto lietas apstākļu un to juridiskais novērtējums sprieduma motīvu daļā netiek izdarīta. Sprieduma motīvu daļā tiek iekļauta norāde uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Saskaņā ar Civillikuma 177. pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Saskaņā ar panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Civillikuma 179. pants noteic vecāku pienākumu samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Ja vecāki dzīvo šķirti, tad saskaņā ar Civillikuma 178. pantu vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas

no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Atbilstoši Civillikuma 179. panta piektajai daļai minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" paredz minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam, proti, no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas noteic, ka valstī noteiktā minimālā darba alga no 2014. gada 1. janvāra ir 320 EUR.

Prasītāja prasības pieteikumā nav norādījusi, no kura laika lūdz piedzīt uzturlīdzekļus. Civilprocesa likuma 1. pants noteic, ka katrai fiziskai un juridiskai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Konkrētajā gadījumā prasītāja ir vērsusies savu aizskarto tiesību aizsardzībai tiesā ar prasības pieteikumu 2014. gada 7.februāra, līdz ar ko uzturlīdzekļi piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, proti, no 2014. gada 7.februāra. Šāds viedoklis izteikts arī judikatūrā *(skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2010. gada 27. janvāra spriedumi lietā Nr. SKC-254 un SKC-285, 2007. gada 29. augusta lēmums lietā Nr. SKC-556).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu, prasītāji lietās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, valsts ienākumos piedzenami no atbildētāja. Konkrētajā gadījumā valsts nodevas apmērs nosakāms saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktu, 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu. Tā kā uzturlīdzekļu gada maksājumu summa ir 1152 EUR, no atbildētāja piedzenamās valsts nodevas apmērs ir 172,80 EUR (15% no EUR 1152). No atbildētāja valsts ienākumos piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,30 EUR, kas ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi *(lietas 2. lapa).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^{1}$ pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – desmit dienas, no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu, 42. panta pirmo daļu, 193., 204. $^{1}$ pantu, 250.$^{25}$ pantu, tiesa

nosprieda

Apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no A.V., personas kods /personas kods/, par labu I.R., personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla J.V., personas kods /personas kods/, uzturam 96 EUR (deviņdesmit sešus *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no 2014. gada 7. februāra līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no A.V., personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 172,80 EUR (viens simts septiņdesmit divus *euro* 80 centus).

Piedzīt no A.V., personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,30 EUR (septiņus *euro* 30 centus).

Noteikt A.V. sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2014. gada 10. aprīļa, apelācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese I.Zālīte